

Sygn. akt I CSK 465/12

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa A. M., R. P., J. R., A. R., Z. M.-G., B. M. i K. M.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2012 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 18 stycznia 2012 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 3600
(trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Według art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten pozostaje w zgodzie z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzanie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Pozwany Skarb Państwa uzasadnił wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania:

- występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: czy Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność cywilną za niezgodnie z prawem decyzje organów przedwojennego samorządu terytorialnego wydane przed wejściem w życie ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej,

- potrzebą wykładni budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów przepisów art. 361 § 2 i art. 363 § 2 k.c. oraz art. 160 § 2 k.p.a. w aspekcie możliwości uwzględnienia przy rozstrzygnięciu o odszkodowaniu na rzecz osób pokrzywdzonych decyzją odmawiającą przyznania własności czasowej do nieruchomości „dekretowej” późniejszego jej wywłaszczenia jako tzw. przyczyny rezerwowej szkody.

Wniosek skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedstawione zagadnienie prawne skarżący łączy z decyzją Prezydenta Warszawy z dnia 18 lutego 1950 r. Uwzględniając tę okoliczność oraz przyjętą przez Sąd Apelacyjny, niebudzącą wątpliwości wykładnię art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. nr 14, poz. 130), że przepis ten stanowił podstawę przejścia na Skarb Państwa zarówno aktywów jak i pasywów samorządu terytorialnego, a także biorąc pod uwagę to, iż zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 4, poz. 8 ze zm.), roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 140 k.p.a. - oznaczonym później jako art. 160

k.p.a. - przysługiwało we wszystkich tych przypadkach, w których stwierdzenie nieważności decyzji lub jej wydania z naruszeniem art. 137 § 1 - oznaczonego później jako art. 156 k.p.a. - nastąpiło po wejściu w życie tej ustawy, tj. poczynając od dnia 1 września 1980 r., nie powinna nasuwać wątpliwości możliwość ponoszenia przez Skarb Państwa odpowiedzialności cywilnej za niezgodne z prawem decyzje organów samorządu terytorialnego wydane przed wejściem w życie ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej. To czyni zbędnym rozstrzygnięcie przedstawionego zagadnienia prawnego.

Zbędna jest także postulowana przez skarżącego wykładnia wskazanych przepisów pod kątem możliwości uwzględnienia w sprawie „przyczyny rezerwowej”. Wystarcza w tym względzie wyjaśnienie zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2010 r., II CSK 544/09, że chociaż powołanie się przez pozwanego na wystąpienie „przyczyny rezerwowej” jest co do zasady dopuszczalne, to jednak możliwość taką należy wykluczyć gdy rzeczywiste zachowanie się pozwanego stanowiło naruszenie norm mających zapobiegać wyrządzonej szkodzie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zaś o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 98 w związku z art. 108 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 7 i § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowione z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.).